

**การเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์โครงการรถไฟฟ้าบีทีเอส
ที่มีผลต่อความรู้ ทักษะ และการใช้รถไฟฟ้าบีทีเอส
ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร**

นางสาวดาราวรรณ ศรีสุกใส

**วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์พัฒนาการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์
คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-334-331-8

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**EXPOSURE TO PUBLIC RELATIONS MESSAGES
KNOWLEDGE, ATTITUDE AND USES OF BTS SKY TRAINS PROJECT
OF THE PEOPLE IN BANGKOK METROPOLIS**

Miss Darawan Srisogsal

สถาบันวิทยบริการ

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Development Communication**

Department of Public Relations

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 1999

ISBN 974-334-331-8

ศรารวรรณ ศรีสุกใส : การเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์โครงการรถไฟฟ้าบีทีเอสที่มี
ผลต่อ ความรู้ ทัศนคติ และการใช้รถไฟฟ้าบีทีเอสของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร (EXPOSURE TO
PUBLIC RELATIONS MESSAGES, KNOWLEDGE, ATTITUDE AND USES OF BTS SKY TRAINS
PROJECT OF THE PEOPLE IN BANGKOK METROPOLIS)
อาจารย์ที่ปรึกษาฯ. ดร. ธนวัต บุญเลิศ ; 201 หน้า ISBN 974-334-331-8

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์โครงการ
รถไฟฟ้าบีทีเอส ความรู้ ทัศนคติ และการใช้รถไฟฟ้าบีทีเอสของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยกลุ่มตัว
อย่างที่ทำการศึกษาจำนวน 420 คนให้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การแจก
แจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย t-test, One-way ANOVA, ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ซึ่งประมวลผลโดย
โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์โครงการรถไฟฟ้าบีทีเอสจากสื่อมวลชนต่างกัน ประชาชนที่มีอายุ อาชีพต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์โครงการรถไฟฟ้าบีทีเอสจากสื่อเฉพาะกิจต่างกัน และประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์โครงการรถไฟฟ้าบีทีเอสจากสื่อบุคคลต่างกัน
2. ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกันมีทัศนคติต่อโครงการรถไฟฟ้าบีทีเอสไม่แตกต่างกัน
3. ประชาชนที่มีระดับการศึกษา และรายได้ต่างกันมีการใช้รถไฟฟ้าบีทีเอสต่างกัน
4. การเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์โครงการรถไฟฟ้าบีทีเอสผ่านสื่อมวลชน คือวิทยุ หนังสือพิมพ์ และสื่อบุคคล คือพ่อ-แม่ ญาติ เพื่อนมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับโครงการรถไฟฟ้าบีทีเอส
5. การเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์โครงการรถไฟฟ้าบีทีเอสผ่านสื่อบุคคล ได้แก่เจ้าหน้าที่โครงการรถไฟฟ้าบีทีเอส และพ่อ-แม่ ญาติ เพื่อนมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อโครงการรถไฟฟ้าบีทีเอส
6. การเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์โครงการรถไฟฟ้าบีทีเอสผ่านสื่อมวลชน คือหนังสือพิมพ์ และสื่อบุคคล ได้แก่ เจ้าหน้าที่โครงการรถไฟฟ้าบีทีเอส และพ่อ-แม่ ญาติ เพื่อนมีความสัมพันธ์กับการใช้รถไฟฟ้าบีทีเอส
7. ความรู้เกี่ยวกับโครงการรถไฟฟ้าบีทีเอสมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการใช้รถไฟฟ้าบีทีเอส
8. ทัศนคติต่อโครงการรถไฟฟ้าบีทีเอสมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการใช้รถไฟฟ้าบีทีเอส

ภาควิชา.....การประชาสัมพันธ์.....
สาขาวิชา.....นิเทศศาสตร์บัณฑิต.....
ปีการศึกษา.....2542.....

ลายมือชื่อผู้จัดทำ.....ศรารวรรณ ศรีสุกใส.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4185075328 : MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION
 KEY WORD : DEMOGRAPHIC/MEDIA EXPOSURE/ KNOWLEDGE/ ATTITUDE/ USES
 DARAWAN SRISOOGSAI : EXPOSURE TO PUBLIC RELATIONS MESSAGES,
 KNOWLEDGE, ATTITUDE AND USES OF BTS SKY TRAINS PROJECT OF THE
 PEOPLE IN BANGKOK METROPOLIS.
 THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. THANAWADEE BOONLUE, Ph.D. 201 pp.
 ISBN 974-334-331-8

The main objective of this research was to examine the relationships among media exposure to public relations messages, knowledge, attitude and uses of BTS sky trains project of the people in Bangkok metropolis. Questionnaires were used to collect the data from a total of 420 samples. T- test, One-way ANOVA, Pearson's Product Moment. Correlation Coefficient were employed for the test of the differences and the correlations among variables under study. SPSS program was used for data processing.

The results of the research were as follows:

1. People differing in education were exposed to public relations messages of the BTS sky trains project in mass media differently. People differing in age and occupation were exposed to public relation messages of the BTS sky trains project in specialized media differently. Moreover, People were differences in age, education and occupation were exposed to public relation messages of the BTS sky trains project from interpersonal media differently.
2. People differing in sex, age, education, occupation and income are not different in attitude toward BTS sky trains project .
3. People differing in education and income used BTS sky trains differently
4. The exposure to public relation messages of the BTS sky trains project from mass media (radio and newspaper) and interpersonal media (relatives, friends, and acquaintance) positively correlated with knowledge about BTS sky trains project.
5. The exposure to public relation messages of the BTS sky trains project from interpersonal media (BTS's officials, relatives friends and acquaintance) positively correlated with attitude towards BTS sky trains project.
6. The exposure to public relation messages of the BTS sky trains project from mass media (newspaper) and interpersonal media (BTS's officials, relatives friends and acquaintance)) positively correlated with BTS sky trains used.
7. Knowledge about BTS sky trains project positively correlated with BTS sky trains used.
8. Attitude toward BTS sky trains project positively correlated with BTS sky trains used.

ภาควิชา..... การประชาสัมพันธ์.....
 สาขาวิชา..... นิเทศศาสตร์พัฒนาการ.....
 ปีการศึกษา..... 2542.....

ลายมือชื่อผู้พิมพ์..... ทมมิ่งน..... ศรีสุกใส.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... Thanawadee B.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. ธนวดี บุญลือ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้ความรู้ คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆในทุกขั้นตอนของกระบวนการวิจัยอย่างละเอียดด้วยดีตลอดมา ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ปรมะ ตตะเวทิน ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทางแก้ไขปัญหาต่างๆให้ลุล่วงไปด้วยดี และขอขอบพระคุณ ดร.วิเชียร เกตุสิงห์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ให้คำแนะนำ ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่โครงการรถไฟฟ้ามหานคร บริษัทระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการรถไฟฟ้ามหานคร

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบุคคลผู้มีพระคุณสูงสุด คือ บิดา-มารดา พี่สาวและน้องชาย ผู้ให้กำลังใจ ความรัก ความห่วงใย และความอบอุ่นที่สุดในชีวิตเสมอมา

ที่คิดถึงเสมอคือ ความช่วยเหลือ เป็นห่วง และกำลังใจจากเพื่อนๆนิเทศศาสตร์พัฒนาการทุกคน และเพื่อนที่น่ารัก : มีมี ต่าย อี นุช อู๋ กัญญา ชันปี ตู๊ก นุ้ย ยัย โอ เบิ้ล จุ๊น แม้ว เอ้อ ขอขอบคุณจากใจ

สุดท้ายขอขอบคุณเพื่อนๆที่รักมาก : ทศพาดิ ทศิธร /สุหัตรา สุวรรณโชติ /อรวิทย์ ไชยชนะ /สุพิชา ไตรเดช สำหรับความช่วยเหลือและกำลังใจมากมายที่ล้นอยู่ในใจ เวลา 10 ปีที่ผ่านมาเกินคำบรรยายใดๆจริงๆ และบุคคลหนึ่งซึ่งอยู่ในใจเสมอ เป็นบุคคลที่ทำให้รู้จักความรัก ความสุข และความทุกข์ สากลในชีวิต

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
คณาจารย์ ศรีสุกใส

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ

บทที่ 1 บทนำ

•ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	8
ปัญหานำวิจัย.....	8
สมมติฐานการวิจัย.....	9
ขอบเขตการวิจัย.....	10
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11

บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ภาพรวมเกี่ยวกับโครงการรถไฟฟ้าบีทีเอส.....	13
สถานการณ์โครงการรถไฟฟ้าบีทีเอส.....	17
ทฤษฎีการเผยแพร่งานนวัตกรรม.....	20
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผู้รับสาร.....	34
✓ ทฤษฎีการเปิดรับข่าวสาร.....	36
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ และทัศนคติ.....	39
✓ ทฤษฎี ความรู้-ทัศนคติ-พฤติกรรม.....	48
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	52

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบการวิจัย.....	59
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	59
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	60
ตัวแปรในการวิจัย.....	61
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	62
การทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ.....	63
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	64
เกณฑ์การให้คะแนน.....	64
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	67

บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	70
-------------------------	----

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย.....	133
อภิปรายผลการวิจัย.....	140
ข้อเสนอแนะ.....	162

รายการอ้างอิง.....	166
--------------------	-----

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.....	172
ภาคผนวก ข.....	179
ภาคผนวก ค.....	183

ประวัติผู้วิจัย.....	201
----------------------	-----

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ.....	85
ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ.....	86
ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา.....	87
ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ.....	88
ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้.....	89
ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเปิดรับ-ไม่รับสื่อโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และนิตยสาร.....	90
ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยครั้งในการเปิดรับ ข่าวสารจากสื่อมวลชนประเภทต่างๆ.....	91
ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงเวลาในการเปิดรับข่าว สารจากสื่อโทรทัศน์ และวิทยุในแต่ละวัน.....	92
ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยการเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์โครงการรถไฟฟ้าบีทีเอส.....	93
ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเปิดรับข่าวสารการ ประชาสัมพันธ์โครงการรถไฟฟ้าบีทีเอสจากสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคล.....	94
ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เคยได้รับข่าวสารการประชาสัมพันธ์ โครงการรถไฟฟ้าบีทีเอสจากสื่อโทรทัศน์ และสื่อวิทยุ โดยให้ระบุสถานที่ และเวลา.....	96
ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เคยได้รับข่าวสารการประชาสัมพันธ์ โครงการรถไฟฟ้าบีทีเอสจากสื่อหนังสือพิมพ์ และนิตยสาร โดยให้ระบุว่า ฉบับใดบ้าง.....	97
ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับโครงการรถไฟฟ้าบีทีเอสและจำนวนร้อยละของกลุ่ม ตัวอย่างจำแนกตามระดับความรู้เกี่ยวกับโครงการรถไฟฟ้าบีทีเอส.....	99
ตารางที่ 14 จำนวนและค่าเฉลี่ยทัศนคติต่อโครงการรถไฟฟ้าบีทีเอส.....	101
ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับทัศนคติต่อโครงการ รถไฟฟ้าบีทีเอส.....	102
ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องการใช้รถไฟฟ้าบีทีเอส.....	103

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 17 ผลการทดสอบความแตกต่างการเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์โครงการ รถไฟฟ้าบีทีเอสจากสื่อมวลชนสื่อเฉพาะกิจและสื่อบุคคลจำแนกตามเพศ.....	104
ตารางที่ 18 ผลการทดสอบความแตกต่างการเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์โครงการ รถไฟฟ้าบีทีเอสจากสื่อมวลชนสื่อเฉพาะกิจและสื่อบุคคลจำแนกตามกลุ่ม อายุ.....	106
ตารางที่ 19 ผลการทดสอบความแตกต่างการเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์โครงการ รถไฟฟ้าบีทีเอสจากสื่อมวลชนสื่อเฉพาะกิจและสื่อบุคคลจำแนกตามระดับ การศึกษา.....	108
ตารางที่ 20 ผลการทดสอบความแตกต่างการเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์โครงการ รถไฟฟ้าบีทีเอสจากสื่อมวลชนสื่อเฉพาะกิจและสื่อบุคคลจำแนกตามกลุ่ม อาชีพ.....	110
ตารางที่ 21 ผลการทดสอบความแตกต่างการเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์โครงการ รถไฟฟ้าบีทีเอสจากสื่อมวลชนสื่อเฉพาะกิจและสื่อบุคคลจำแนกตามรายได้.....	112
ตารางที่ 22 ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติจำแนกตามเพศ.....	114
ตารางที่ 23 ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติจำแนกตามกลุ่มอายุ.....	115
ตารางที่ 24 ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติจำแนกตามระดับการศึกษา.....	116
ตารางที่ 25 ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติจำแนกตามกลุ่มอาชีพ.....	117
ตารางที่ 26 ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติจำแนกตามรายได้.....	118
ตารางที่ 27 ผลการทดสอบความแตกต่างของการใช้รถไฟฟ้าบีทีเอสจำแนกตามเพศ.....	119
ตารางที่ 28 ผลการทดสอบความแตกต่างของการใช้รถไฟฟ้าบีทีเอสจำแนกตามกลุ่มอายุ.....	120
ตารางที่ 29 ผลการทดสอบความแตกต่างของการใช้รถไฟฟ้าบีทีเอสจำแนกตามระดับ การศึกษา.....	121
ตารางที่ 30 ผลการทดสอบความแตกต่างของการใช้รถไฟฟ้าบีทีเอสจำแนกตามกลุ่มอาชีพ.....	122
ตารางที่ 31 ผลการทดสอบความแตกต่างของการใช้รถไฟฟ้าบีทีเอสจำแนกตามรายได้.....	123
ตารางที่ 32 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์ โครงการรถไฟฟ้าบีทีเอสกับความรู้เกี่ยวกับโครงการรถไฟฟ้าบีทีเอส.....	124

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 33 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์ โครงการรณไฟฟ้าบีทีเอสกับทัศนคติต่อโครงการรณไฟฟ้าบีทีเอส.....	126
ตารางที่ 34 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์ โครงการรณไฟฟ้าบีทีเอสกับการใช้รณไฟฟ้าบีทีเอส.....	128
ตารางที่ 35 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโครงการรณไฟฟ้าบีทีเอส กับการใช้รณไฟฟ้าบีทีเอส.....	130
ตารางที่ 36 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อโครงการรณไฟฟ้าบีทีเอส กับการใช้รณไฟฟ้าบีทีเอส.....	131

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย